

➤ topladıklarını yeniden işe yarar hale getiriyor, tekrar yaratıyor. Bir anlamda "sanatçılık" yapıyorlar. Bunu yaparken bağıra çağıra şarkılar söylemeleri, ürettiklerini kesip biçer ve çakarırken sesler çıkarmaları "Yeni Şehir" sakinleri için bir kâbusa dönüşüyor. İyiliksever(!) Patron Bay Plum, bu gürültüden kurtulmak için "Yeni Şehir"e plastik bir kubbe yaptırıyor. Kubbenin en büyük faydalarından biri de yağmur yağdığında şemsiye kullanmaktan kurtulmuş olmaları ve camlarının temiz kalması. İşte bu nedenle halk ona şükran duyuyor. Üstelik kuşlar da artık kafalara düşen o sevimsiz armağanlarını yollayamıyorlar. Bay Plum'ın yaşadığı gökdelenin çatısına yerleştirdiği, her türlü sesi yakalayabilen, güçlü alıcısı sayesinde konuşulan her şeyden haber aldığını halk bilmiyor elbette. Başlarının üstündeki o kubbeye itiraz eden birileri olduysa da çoğunluğun sesi soluğu çıkmıyor. Çatının yapımının ardından Giacomo'nun burnu iyice acı çekmeye başlıyor.

"Yeni Şehir"de yaşayan Giacomo'nun, "Eski Şehir"de yaşayan Rocchine'ye duyduğu yakınlığa ve onu anlamasına ve önyargısızlığına tanık oluyoruz. Giacomo ve diğerlerinin bireysel gelişimlerini izlerken dünyayı duyuşal deneyimlerimiz aracılığı ile nasıl tanıyabildiğimizin çok başarılı bir örneğini görüyoruz. Giacomo'nun koku duyusu aracılığı ile çevresinde olup bitenleri nasıl değerlendirdiği anlatılıyor.

KOKULAR VE KENTLER

Güçlü ve derin bir felsefesi olan Düşler Sirki'nin kokular kavramlaştırmaya yol açacak kadar sağlam bir anlatımı ve kurgusu var. Başarılı çevirinin kitaba katkısı tartışılmaz. Günışığı Kitaplığı'nın, yabancı adların okunuş listesini vermeyi yeğlemesi, okuma kolaylığı getiriyor.

Kitap, çocuk okuru çevresindeki kokulara, seslere ve renklere daha duyarlı olma farkındalığına çağırıyor. "Yeni Şehir"de kokular değişmiş çünkü herkes hazır gıda tüketmeye başlamış. Evlerden dışarı taşan yemek kokuları yok artık. Giacomo'nun babasının pişirdiği mis gibi ekmekler yerine "kokmayan" hazır ekmekleri tercih edenler çoğalmış. "Yeni Şehir"deki monotonluk, her şeyin kokusuna da yansıyor. Nanetti, kurguladığı karakterlerin yaşantıları aracılığı ile sosyolojik eleştiri penceresini açıyor. Keskin burunlu Giacomo'nun burnunu kanştırarak kurduğu hayaller, annesinin ve titiz öğretmenin uyanlarıyla hep yarım kalıyor. Peki, bu uyanlar işe yarıyor mu? Hayır! Giacomo, sınıf arkadaşlarının alay konusu olsa da yetişkinler tarafından azarlansa da burnu ve hayalleri onun pusulası. Patlamış mısır kokulu Rocchine, onun çalıştığı sirkteki tuhaf kediler, "Eski Şehir"i yok etmek için Bay Plum'ın yaptığı kötücül planlar ve nicesi, bu mucizevi yolculukta anlatılırken modern dünyaya çocuk gözünden fantastik bir eleştiri getiriliyor. Popüler bakışın etkisiyle insanları içine çeken tüketim çemberine de dikkat çekiliyor. İstemediklerimizi değiştirmek için her zaman şansımız var. Duyularımız ve düşlerimiz ne güne duruyor? ■

Düşler Sirki / Angela Nanetti / Çeviren: Nilüfer Uğur Dalay / Günışığı Kitaplığı / 2015 / 142 s. / 9+

KITAP